

Ilaqutariit paarsisartut

2022

Imarisaa

- 1. Aallaqqaasiut**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
- 2. Naatsorsuinermi periaaseq najoqqutallu**..... Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
- 3. Inernerit**Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

1. Aallaqqaasiut

Ilaqutariit paarsisartut pillugit saqqummersitaq Naatsorsueqqissaartarfimmit pingajussaaneerutaavoq.

1.1 Killiliineq

Nalinginnaasumik ilaqutariinni paaqqinnittarneq ukkatarineqarpoq, tassaal-lunilu paaqqinnittarneq atornerpaaq. Pilertortumik ilaqutariit paarsi-sartut, amerlanertigut ullualuinnarni, aningaasaqarnermut tunngasuni kisimi ilanngunneqarput.

Nalinginnaasumik ilaqutariit paarsisartut tassaapput meeqqanik najugaqartit-sillutik paaqqinnittartut, kommunimilli paaqqinninnerminnut aningaasarsia-qartinneqartut. Nalinginnaasumik ilaqutariit paaqqinnittut piffissaq tamak-kerlugu paaqqinninnertik suliffittut ingerlattannigilaat.

Kisitsisitigut paasissutissani inuussutissarsiutigalugu ilaqutariit paarsisartut, akissarsiaqarluni angajoqqaarsiat, ilaanngillat. Taamatuttaaq nammineq aaq-qissuussamik ilaqutariit paarsisartut, kommuniniillu akissarsiaqartinneqan-gitsut ilaanngillat.

Meeqqat innarluutilinnut inissiisarfinniittut kiisalu meeqqat inuusuttullu inis-siisarfinniittut pillugit Naatsorsueqqissaartarfik kisitsisinik saqqummersitsisa-reerpoq. Kisitsisillu kisitsisaataasivimmi nassaarineqarsinnaapput.

1.2 Saqqummersitap suliarineqarnera

Saqqummersitap immikkoortuata aappaani inatsit atuuttoq kisitsisinullu nalunaarsuutit tunngaviusut pingaarnersiorneqarput, taamatullu nalunaarsuutini assigiinngitsuni paasissutissat kisitsisitigut nalunaarsuiffimmut, matumani tunngavigineqartumut, qanoq ataatsimoortinneqarneri nassuiarneqarluni.

Immikkoortut pingajuanni kisitsisitigut paasissutissani pingaarnertut inernerit sammineqarput. Tassani ilaatigut meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut qanoq amerlatigineri saqqummiunneqarluni, meeqqallu ukiui, suaassusaat kiisalu distrikti najugaqarfittut nalunaarsorneqarsimasoq siullerpaaq malillugu agguataarneqarput.

Kisitsisaataasivimmi tabelinik imaqarnerusunik sanasoqarsinnaavoq.

2. Naatsorsuinermi periaaseq najoqqutallu

2.1 Inatsit atuuttoq

Meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi Meeqqat tapersorsorne-qarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26.juni 2017-imeersoq malin-neqartarpoq. Inatsimmi pingaarnertut anguniagaalluni meeqqat 18-it inorlugit ukiullit tapersorsorneqarnissaat. Malinnaaffigineqarnermili aamma 23-t tikillugit ukiullit ikiorserneqarsinnaapput.

Ilaqutariit paarsisartut assigiinngitsut pingasuupput: Nalinginnaasumik ilaqu-tariit paarsisartut (pilertortumik paarsisartut ilanngullugit), inuussutissarsi-utigalugu angajoqqaarsiat kiisalu nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsiat.

Ilaqutariinnut paaqqinnittartunut inissinneqarsinnaanerup saniatigut meeraq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmuut aamma inissinneqarsinnaavoq.

Nalinginnaasumik ilaqutariit paarsisartut tassaapput meeqqanik paarsinerminnut akissarsisartut. Nalinginnaasumik piffissaq tamakkerlugu paaqqinnittutut suliaqanngillat.

2022-mi ilaqutariit paarsisartut meeqqamut ataatsimut qaammammut akissarsiaat 5.394 kr.-nik annertussuseqarpoq. Akissarsiat qaffanneqarsinnaapput kommunalbestyrelsini nalilerneqarpat paaqqinninneq immikkut ittumik iliuuseqarfigisariaqartoq.

2022-mi pilertortumik piffissamilu sivikitsumi paaqqinninnermut akissarsiat qaffanneqarsimasut ulloq unnuarlu meeqqamut ataatsimut 513 kr.-uvoq. Meeqqamut pineqartumut ataatsimut ullunut unnuanullu 30-nut annerpaamik akissarsiat tunniunneqarsinnaapput. Tassanngaanniit nalinginnaasumik paaqqinninnermut akissarsianut akigititaq malinneqalissaaq.

Inuussutissarsiutigalugu ilaqutariit paarsisartut tassaapput ilaqutariit inunnik isumaginninnermi tunuliaqutallit imaluunniit assigisaanik inuussutissarsiornermi misilittagallit. Taamatut tunuliaqutaqarneq meeqqanik inuusuttunillu timikkut imaluunniit tarnikkut innarluutilinnik paaqqutarinninnissamut immikkut piumasagaateqartoqarpoq. Inuussutissarsiutigalugu ilaqutariit paarsisartut akissarsiaat atorfininnermilu atugaat Namminersorlutik Oqartussat kiisalu Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu inissiisarfinni perorsaaneramik suliallit akissarsianut isumaqatigiissutaat malillugu pisarput.

Nammineq aqqissuussamik meeqqamik paaqqinninnermi angajoqqaatut oqartussaasoq angajoqqaarsiallu akunnerminni isumaqatigiissutaat atuuppoq. Amerlanertigut paaqqinnittut meeqqamut qanigisaasarput, aammali ilaqutariit allaasinnaallutik. Qaammatinit pingasunit sivisunerusumik meeraq inissinneqarallassappat angajoqqaatut akisussaasup paaqqinnittussat kommunimit akuersissummik tunineqarnissaat isumagissavaa.

2.2 Kommunit aningaasartuutaanni ilaqutariit paarsisartut aningaasarsiaat

Naatsorsueqqissaartarfimmit ukiup ingerlanerani paaqqinnissimasut akissarsiaannut paasissutissat pisortat akissarsialeriffianninngaanniit aaneqarput. Akissarsialeriffimmi paasissutissat atorlugit kommuninit nalinginnaasumik ilaqutariinnut paaqqinnittunut tunngasut, pilertortumik paaqqinnittut ilanngullugit, immikoortiterneqarput, akissarsiallu allat pingaartumik ilaqutariinnut oqilisaassisartunut tunngasut aamma immikkoortiterneqarlutik. Taamatuttaaq qaammatit akissarsiffiit malillugit akissarsiat immikkoortiterneqarsinnaanerannut periarfissaqarpoq, ataasiaannarlunilu paaqqinnissimasut akissarsiaat imaluunniit paaqqinninnermi akissarsianut qaffaanerit aamma immikkoortinneqarsinnaasimallutik.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfimmuut paaqqinninnermi akissarsiat pillugit kommunit nalunaarusiortarput. Paaqqinninnermi akissarsiat akilerarusigassat A11-nik taasat atorlugit ukiup naanerani kommunit Akilerartarnermut

Aqutsisoqarfimmut nassiuttarpat. A11-ni, paaqqinninnermut akissarsimasut, inuttut-normui ukiullu ingerlanerani aningaasat amerlassusaat kommuninit tulleriarlugit allatorneqartarput. Taamaasilluni akissarsialeriffimmi paasissutissat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit paasissutissanik aamma uppersarneqarsinnaapput.

Tabelimi ataani takutinneqartumi nalinginnaasumik ilaqutariinnut paarsisartunut aningaasartuutit tamakkiisut takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 2.1. Kommunit aningaasartuutaanni ilaqutariinnut paarsisartunut aningaasarsiat (mio. kr.)

	2020	2021	2022
Nalinginnaasumik ilaqutariinnut paarsisartunut aningaasarsiat	30,1	34,1	35,4
Pilertortumik paarsineq	3,2	3,9	3,7
Katillugit	33,3	38,0	39,1

Najoqqutaq: Pisartat akissarsialeriffiannit paasissutissat kommunin allaffissornikkut nalunaarsuisarfiannit Winformatik-imit paasissutissat tapertaralugit. 2021-mi aamma 2022-mi Kommune Kujallerimi pilertortumik paarsisartunut aningaasarsiat missingersuutaapput.

Nalinginnaasumik ilaqutariinnut paarsisartunut akigitat tassaapput:

Takussutissiaq 2.2. Ilaqutariinnut paarsisartunut akigitat (kr.)

	2020	2021	2022
Nalinginnaasumik ilaqutariinnut paarsisartunut aningaasarsiat (qaammammut)	5.134	5.278	5.394
Pilertortumik paarsineq (ulloq unnuarlu)	488	502	513

Najoqqutaq: Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfimmit akigitat 290, 291, 293 aamma 294 malillugit.

Paaqqinninnermi akissarsiat saniatigut meeqqat atisaannut, nerisaqarnerannut kiisalu kaasarfimmiunut aamma tapeqarpoq. Tapiissutilli akileraarusigasaa saanngillat.

2.3 Nalunaarsuutininik saliineq atorineqarnissaannullu piareersarneq

Akissarsialeriffiup pingaarnertut siunertaraa angajoqqaarsianut akissarsiat eqqortut tunniunneqarnissaat, Akileraartarnermullu Aqutsisoqarfimmut eqqortumik nalunaarusiornissaq. Kisitsisitigut paasissutissiarineqarsinnaasut assersuutigalugu meeqqat paarsarineqartut inuttut-normui, paarsinerup anner-tussusaa (marloriaammik imaluunniit ataasiaannarluni akissarsiat malillugit), paaqqinninnermi piffissaq il.il. ilaatigut tamakkiineq ajorput, taamaattoqartil-lugu paasissutissat allat tunngavigalugit missiliorlugit naatsorsorneqartaria-qarlutik.

Paaqqinninnermi akissarsiat angajoqqaarsianut tunniunneqartarput taamaat-tumillu angajoqqaarsiat inuttut-normui atorlugit Akileraartarnermut Aqutsi-soqarfiup isertitanut paasissutissaataanni pisortallu akissarsialeriffianni nalu-naarsugaasarlutik. Pisortalli akissarsialeriffianni amerlanertigut aamma meeqqap inuttut-normua imaluunniit kinaaneranut paasissutissaasinnaasut ilanngunneqartarput. Angajoqqaarsialli akileraartussaataasut inuttut-normui allaffissornikkut nalunaarsuisarfinni allaqqagaluartut meeqqap paar-

sarineqartup inuttut-normua kisitsisini paasissutissani nalunaarsuutini allani amerlanertigut ilanngunneqartanngilaq. Assersuutigalugu inuup-normuunik nalunaarsuiffimmit ateq aamma ulloq inunngorfik atorineqarput, ilaqutariinnut kisitsitigut paasissutissani meeqqanut angerlarsimaffimmi najugaqanngitsunut qatanngutaannullu paasissutissat kiisalu kommunit allaffissornikkut nalunaarsuiffiannit Winformatik-imit meeqqanut paarsarineqartunut nerisaqarnermut kaasarfimmiunullu akiliutinut paasissutissat atorineqarlutik.

Meeqqap qaammatip qeqqani paarsarineqarnera aallartissinnaavoq, utaqqii-saasumillu angajoqqaarsiani allaniissinnaalluni angajoqqaarsiallu inoqarfimmut allamut nuunneranni ilaasinnaalluni il.il. Kisitsitigut paasissutissani qaammammi pineqartumi meeraq paarsarineqartut ilanngunneqarpoq, qaammalluunnit tamakkerlugu paarsarineqarsimanngikkaluarpat. Meeraq qaammammi pineqartumi arlalinnik paarineqarsimasutut allaqqappat qaammammi pineqartumi paarsarineqarnera annerpaamik akissarsiaqarfiusimasoq malillugu naatsorsorneqarpoq.

Paarsinermit ilanngunneqarneq ajorput meeraq paarineqartutut ilisimaneqartinnagu. Aamma ukiup siulianit paarsinermit iluarsissutit ilanngunneqanngillat.

3. Inernerit

Immikkoortumi matumani inernerit pingaarnersiukkat takussutissianngorlugit saqqummiunneqarput.

3.1 Meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut

Ataani takussutissiaq 3.1-imi meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut amerlassusaat ukiup naalernerani ukiui malillugit immikkoortiterneqarput. Paarsarineqarsimanerit amerlassusaat ukiumut ataatsimut naatsorsorlugit meeqqallu ukiup kisitsiviusup ingerlanerani ilaqutariinnit paarineqarsimasut amerlassusaat takutinneqarput. Naatsorsuinerit allaanerussutaat meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut ilaatigut amerleriaataannik ikileriaataannullu takutitsivoq.

Takussutissiaq 3.1. Meeqqat ilaqutariinni paarsartuniittut, ukiup naalernerani ukiut malillugit

Ukiut	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	Ukiutum			Ukiup ingerlanerani		
0	6	3	2	12	7	7
1	15	15	9	19	19	14
2	17	19	19	22	24	27
3	19	21	23	24	25	28
4	23	25	25	30	31	29
5	17	23	28	20	28	37
6	14	20	25	17	24	31
7	22	12	22	29	17	28
8	20	24	14	24	30	16
9	26	21	24	37	28	34
10	18	28	24	23	37	31
11	24	19	25	29	24	34
12	22	25	20	27	33	25
13	21	24	26	28	34	32
14	18	26	17	28	35	31
15	20	15	22	29	24	33
16	24	17	12	34	29	20
17	25	22	21	35	34	31
18	13	22	17	22	33	25
19+	23	15	24	32	23	33
Katillugit	386	397	398	521	539	546

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/SOXPV001>

Paaqqinninnermi akissarsiat qaffanneqarsinnaapput, paaqqinninnermi immik-kut ittumik iliuuseqartoqartariaqarneranik naliliisoqarpat. Ataani takussutissiaq 3.2-mi qaammat decembarimi meeqqat paarsarineqartut amerlassusaat ukiuinut paaqqinninnermilu ataasiaannartumik akissarsisimaneq imaluunniit akissarsiat qaffanneqarsimaneq malillugit agguataarneqarpat.

Takussutissiaq 3.2. Qaammat decembarimi meeqqat ilaqtariinni paarsisartuniittut, ukiut paarsinerullu annertussusaa malillugit

	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ukiut	Paaqqinninnermi ataasiaannartumik akissarsisimasut			Paaqqinninnermi qaffanneqarsimasunik akissarsisimasut		
0	3	4	3	8	3	3
1	7	7	7	10	12	5
2	13	10	6	7	10	12
3	15	13	15	6	10	10
4	17	21	18	7	8	7
5	13	14	19	4	8	7
6	9	15	18	5	7	11
7	19	8	15	5	5	7
8	15	18	10	4	5	5
9	21	15	22	8	7	3
10	14	19	22	4	5	4
11	19	16	24	3	4	4
12	14	21	13	10	6	6
13	18	15	18	5	9	8
14	14	17	13	5	9	4
15	12	9	11	7	4	6
16	16	13	7	3	4	3
17	21	20	15	5	2	6
18	6	12	9	2	4	3
19+	8	6	16	5	5	6
Katillugit	274	273	281	113	127	120

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/SOXPV002>

Nuna tamakkerlugu sumiiffinni assigiinngitsuni meeqqat ilaqtariinni paarsisartuniittut amerlassusaaq annertuumik nikingapput. Meeqqat paarsarineqartut kommunitut siullerpaamik najugaqarfittut nalunaarsorneqarfigisimasaannut agguataassagaanni (amerlanertigut tassaasarluni distrikti inunngorfigisimasaat), takuneqarsinnaavoq meeqqat paarsarineqartut innuttaasut amerlassusaannut naleqqiullugit amerlanerpaat Tasiilaminngaanneersuusut.

Takussutissiaq 3.3. Qaammat decembarimi meeqqat ilaqtariinni paarsisartuniittut, Kalaallit Nunaanni najugaqarfik siulleq malillugu

Distrikki	2020	2021	2022
Nanortalik	25	24	26
Qaqortoq	26	31	31
Narsaq	12	13	14
Paamiut	12	18	19
Nuuk	53	61	53
Maniitsoq	25	24	25
Sisimiut	36	40	35
Kangaatsiaq	10	11	12
Aasiaat	13	17	20
Qasigiannuguit	15	17	12
Ilulissat	43	39	36
Qeqertarsuaq	10	6	12
Uummannaq	6	5	5
Upernavik	12	13	12
Qaanaaq	12	13	14
Tasiilaq	73	65	73
Ittoqqortoormiit	4	3	2
Katillugit	387	400	401

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SOXPV003>

Takussutissiaq 3.4-mi kommuni angajoqqaarsianut akissarsiaqartitsisoq malillugu meeqqat agguataarneqarput.

Takussutissiaq 3.4. Meeqqat ilaqtariinni paarsisartuniittut, kommuni aningaasarsiaqarfik malillugu

Distrikki	2020	2021	2022
Kujalleq	61	56	146
Sermersooq	136	149	67
Qeqqata	62	64	61
Qeqertalik	57	60	67
Avannaata	71	71	60
Katillugit	387	400	401

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SOXPV004>

3.2 Ilaqtariit paarsisartut

Ilaqtariit paarsisartut meeqqanik ataatsimit amerlanerusunik paarsaqarajupput. Pingaartumik qatanngutigiit ilaqtariinnut ataatsinut inissinneqartarlutik.

Akissarsialeriffimmi angajoqqaarsiaq kommunimit akissarsiaqartinneqartoq kisimi nalunaarsorneqartarpoq, paaqqinnissinnaanermut akuersissut aappariinnut tunniunneqarsimanera apeqqutaatinnagu. Ataani tabelimi angajoqqaarsiatut nalunaarsorneqarsimasut taakkunanilu meeqqat paarsarineqartut amerlassusaat malillugit immikkoortiterneqarput

Takussutissiaq 3.5. Qaammat decembarimi ilaqtariit paarsisartut, meeqqat paarsat amerlassusaat malillugit

Meeqqat	2020	2021	2022
1	164	158	170
2	58	70	62
3	22	19	22
4+	10	10	9
Katillugit	254	257	263

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SOXPV005>

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

... Paasisutissat pigineqanngillat

.. Paasisutissat nalunaarsussallugit qularnarpallaarput mianersuussassaallutilluunniit

. Kisitsisit pissusia tunngavigalugu saqqummersinnaanngilaq

0 Uuttuutigineqartup affaanit minneruvoq

- Soqanngilaq

* Kisitsisaagallartoq missiliugarluunniit

Saaffissaq

Anders Blaabjerg

E-mail: abla@stat.gl

Isumaginninnermut tunngasut

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Oqar.: +299 34 57 70

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

